

Ocena urazów/obrażeń w ubojni (mierniki oparte na obserwacji zwierząt)

Autor: A. Kleiber

Korzystanie mierników opartych na obserwacji zwierząt w ubojni do oceny i poprawy dobrostanu kurcząt na fermie

Ocena obrażeń ubitych kurcząt w zakładzie ubojowym stanowi wiarygodny i obiektywny sposób oceny dobrostanu kurcząt brojlerów na koniec cyklu produkcyjnego. Mierniki oparte na obserwacji zwierząt (ABM – ang. *animal based measures*) są dobrym odzwierciedleniem warunków, w jakich bytowały ptaki na fermie, w tym obsługi, warunków utrzymania i zarządzania zdrowiem. Dzięki systematycznemu gromadzeniu i analizowaniu tych danych, producenci drobiu mogą zidentyfikować powtarzające się problemy, prześledzić je pod kątem konkretnych praktyk i odpowiednio dostosować sposób postępowania.

Informacja zwrotna z ubojni jest skutecznym narzędziem uzupełniającym obserwację na fermie, wzmacniającym monitorowanie dobrostanu zwierząt i zachęcającym do ciągłego doskonalenia. Włączenie danych z zakładu ubojowego do regularnych ocen dobrostanu pomaga producentom drobiu przejść od reaktywnego do proaktywnego zarządzania dobrostanem, dostosowując się zarówno do oczekiwań prawnych, jak i obaw społecznych.

Co jest mierzone i w jaki sposób?

Niektóre zakłady ubojowe przeprowadzają zarówno ocenę przedubojową, jak i poubojową w celu określenia warunków dobrostanu kurcząt brojlerów na fermie. Ocena przedubojowa jest przeprowadzana po przybyciu ptaków do ubojni, obejmuje pobieranie próbek ze skrzynek transportowych w celu zidentyfikowania przypadków uduszenia, stresu cieplnego i nieprawidłowych praktyk załadunku. Oceniana jest również kondycja ptaków (przykładowo obecność pomiotu). Etap ten obejmuje przegląd karty informacyjnej łańcucha dostaw, która zawiera kluczowe dane z ostatnich 30 dni i musi zostać przedłożona 24–48 godzin przed ubojem. Oceny poubojowe obejmują manualną kontrolę tusz pod kątem wybroczyn, zapalenia skóry podeszwy stóp, odparzenia skóry stóp i innych zmian chorobowych. W nowoczesnych zakładach ubojowych systemy kamer pozwalają na automatyczną ocenę 100% ptaków pod kątem określonych kryteriów, takich jak zapalenie skóry podeszwy stopy i masa ciała. Rejestrowane są również dodatkowe parametry, takie jak jednorodność partii, odsetek brakowanych kurcząt czy testy na obecność *Salmonelli*, a wyniki są systematycznie przekazywane producentowi drobiu.

Rycina 1. Ilustracja wyników zapalenia skóry podeszwy stopy na podstawie wielkości i nasilenia zmiany według © A. Butterwortha, University of Bristol

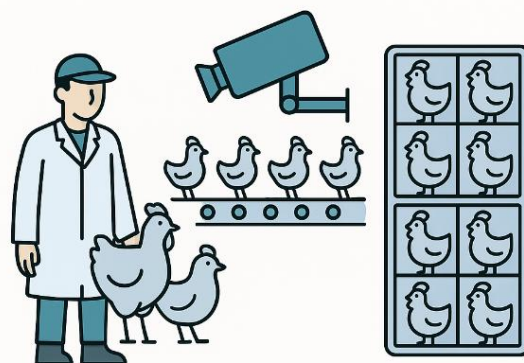

Ocena urazów/obrażeń w ubojni (mierniki oparte na obserwacji zwierząt)

Ustalanie liczba brojlerów do procedury

Liczba ocenianych kurcząt zależy od techniki/metody uśmiercania i rodzaju sprzętu w zakładzie ubojowym. Niektóre wskaźniki uwzględniają ocenę wszystkich ptaków, zwłaszcza gdy zainstalowane są systemy kamer (np. w przypadku zapalenia skóry poduszki stopy). Inne bazują na protokołach pobierania próbek, np. 50 kurcząt w próbie do oceny i punktacji zadrapań, uszkodzeń skrzydeł, zadrapań, zniekształceń nóg i odparzeń stawów skokowych, z podziałem na dwie próbki na 8000 ptaków na partię.

Ręczna ocena poubojowa może obejmować tylko część ptaków, w zależności od możliwości zakładu ubojowego i dostępności personelu. W odróżnieniu od tego, kontrole przedubojowe zazwyczaj obejmują wszystkie sztuki przybywające z każdej fermi, ale oceny mogą być ograniczane do reprezentatywnej liczby ptaków ze skrzynek transportowych. Wielkość próby jest zatem różna, ale wykazuje tendencję do zwiększania wraz z automatyzacją i modernizacją infrastruktury zakładu ubojowego.

Rycina 2. Automatyczny system pomiarów opartych na obserwacji zwierząt (ABM)

Korzyści społeczne i usprawnienia na fermie

ABM stosowane w zakładach ubojowych dostarczają producentom brojlerów obiektywnych informacji zwrotnych w zakresie wyników ich praktyk zarządzania, pełnią rolę krytycznego łącznika między warunkami na fermie a wskaźnikami dobrostanu kurcząt na koniec cyklu produkcyjnego. Dane te pomagają identyfikować i korygować problemy związane z obsługą, zdrowiem, transportem oraz warunkami utrzymania. Producenci drobiu, którzy otrzymają i przeanalizują te wyniki, mogą wprowadzić ukierunkowane zmiany – takie jak poprawa jakości ściółki, dostosowanie warunków transportu lub modernizacja sprzętu – w celu zmniejszenia zmian chorobowych i ograniczenia stresu ptaków. W dłuższej perspektywie sprzyja to poprawie zdrowia, niższej śmiertelności i zwiększeniu jednorodności stad, co przyczynia się do wyższych standardów dobrostanu, a nawet może prowadzić do premii ekonomicznych za lepsze wyniki.

Zalecenia i wskazówki dotyczące zachowania należytej ostrożności

Korzystanie z ABM nie jest jeszcze szeroko rozpowszechnione we wszystkich zakładach ubojowych, ale staje się coraz bardziej typowe, szczególnie w nowoczesnych obiektach. Aby w pełni czerpać korzyści z tej praktyki, producenci muszą poświęcić czas na dokładne przejrzanie raportów z zakładów ubojowych, zwracając szczególną uwagę na wskaźniki stłuczeń, uszkodzeń stóp i innych oznak problemów związanych z dobrostanem. Regularny kontakt z zakładem uboju zwierząt może pomóc w interpretacji wyników i wprowadzeniu usprawnień. Traktując te raporty nie tylko jako dokumenty administracyjne, ale jako narzędzia zarządzania, producenci drobiu mogą znacznie poprawić wyniki w zakresie dobrostanu zwierząt na własnych fermach.

Więcej informacji na temat mierników opartych na obserwacji zwierząt w zakładach ubojowych w odniesieniu do kurcząt brojlerów można znaleźć w artykule EFSA: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/sp.efsa.2021.EN-7075>

Data publikacji: 13-06-2025

Tłumaczenie na podstawie Version 1 (EN)

 **Funded by
the European Union**

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation Programme under Grant Agreement No101060979. It reflects only the authors view. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.

twitter.com/broilernet

linkedin.com/company/broilernet

youtube.com/@broilernet

BroilerNet.eu

